

Anita Somrová

Krystal magical mystery tour kouzelné boty

Dobrý večer, vítám vás ve světě plném tajemství a záhadných jevů. Cokoliv zde bude řečeno, nemusí být pravda. Pokud se neshodneme, znamená to, že nikdo nevyhrál a hra může pokračovat do další úrovně obtížnosti.

Anita Somrová již delší dobu pracuje na vizualizaci svých skrytých představ o světě, který není vidět. Hned v úvodu mého posudku bych rád uvedl, že se jí to daří. Nejruznějšími technikami (kresba, fotografie, video nebo objekt) vytváří pozůstatky tohoto světa na druhém břehu.

Její instalace mi připomínají rekonstrukce situací, které jsme možná někde viděli, nebo jsme je kdysi dávno prožili. Tahle nejistota je příznačná a větví se i v obou zmiňovaných možnostech.

Viděli jsme je ve snu, nebo ve skutečnosti? Prožili jsme je doopravdy? Byl to jen obraz nějakého objektu nebo jsme se jej mohli přímo dotýkat?

Jsou to rozdíly, které nejsou v kontextu "světa na druhém břehu" příliš významné. A napadá mě, že stejně nevýznamné můžou být i v kontextu tohoto světa. Anita ve svojí práci usiluje o určitou *nevýznamnost a nevýznamovost*. Nechává situace otevřené, děj se nikam překotně nevyvíjí, obrazy jsou matné a nevýrazné, objekty nenápadné a nahodilé. Vzniká volný prostor který, v tomto případě jako divák, rád doplňuji. Vkládám významy na prázdná místa. Občas si vystačím s pocitem, nebo nejasnou reminiscencí. Někde nechávám prázdná místa bez povšimnutí, můžu se k nim vrátit později, nebo na ně zapomenout.

Z pohledu vizuálního umění je rozehraná situace o něco přehlednější. Závěs, který nevede nikam, může odkazovat jak k magrittovským zátiším s drapériemi, tak k duchampovským dveřím, které jen zdánlivě nevedou nikam. V obou případech nám tu ale chybí nějaká optická iluze, nějaká pointa. Zůstává jen vyprázdňené pozadí (resp. popředí), misanscéna. Divadelnost situace je zjevná, ale ne prvoplánová.

Nevím sice přesně, jaká bude výsledná práce s prostorem, ale z přiložených kreseb si můžu leccos domyslet. Ohniště a vysoké boty jsou symboly tak nejasné, že jejich vzájemná kombinace se jeví jako ideální možnost pro ty nejmohavější symbolistické představy. Přesně v duchu symbolistického dramatu konce 19. století, který jeden z přímých účastníků popsal zhruba takto, *chór zpíval falešně, hudba byla moc hlasitá, barevné projekce se nedařily, ještě hůře to šlo s vůněmi, deklamace se zdála dlouhá... jen dekorace vyvolaly pottlesk*. Dekorace v tomto případě zastínily smysl a slovo. To, že autor výše uvedené dobové kritiky, byl zároveň i autorem dekorací, by nás však nemělo příliš vyvádět z míry...

Navrhuji hodnocení A

Jiří Havlíček
5.6. 2009 v Praze

